

Danes svetujemo kot odgovor na hinavsko nakano demokratov to, da v naših občinah zatrete vsako sled po SDS in da z njo, ki si je nadela nalogo organizirati v občinah vse, kar je mogoče, zoper SLS, nikjer ne sklepajte kompromisov. SDS je napovedala brezobziren boj nam, mi pa ji ga vrnimo, a vrnimo tako, da zmagamo na celi črti!!

Da bomo nasprotnike poznali.

Z Ljubljano se bahajo.

Demokrati se zelo bahajo z »zmago« v Ljubljani. Če pa podrobneje pogledamo to »zmago«, bomo videli, da tako zmagujejo, kot rajna Avstrija napram Rusom. Vsak dan je bila nova zmaga, pa vsak dan smo šli bolj — nazaj. In tako je tudi v Ljubljani. Niso še daleč časi, ko je bila Ljubljana tako liberalna, da je naša stranka imela po 2 ali 3 odbornike. Toda v teh volitvah je naša stranka sama priborila 19 mest v občinskem svetu. Demokrati si pa sami še v volitve niso upali, pa so zbornali skupaj napredni blok, ki jim je dal 23 mest, toda to niso le demokrati mesta, ampak tudi od drugih strank. Tako se pa demokrati stranka baha s pavovim perjem. Če bodo pa imeli župana in koliko časa ga bodo imeli, je pa seveda drugo vprašanje.

Naši nasprotniki se družijo.

Zanimivo je to, kako se naši politični nasprotniki družijo v eno fronto, pa — jih nič ni sram! Pribičević in Radič se kušujeta in točeta po rami. Radič dela to v — zahvalo za ono preganjanje, s katerim ga je Pribičević zasledoval, da se je skrtil pred njim v luknjo! To jim mora pa že huda presti, da taki ljudje sklepajo zveze prijateljstva! Še bolj zanimivo pa je to, da isti ljudje potem nam očitajo, ako si iščemo zvez in prijateljev. Proti združenim nasprotnikom je treba iti združeno!

Vedno smo izdajalci!!

To je res imenitno, kako znajo naši demokrati! Preje, ko smo bili sami, so nas v Beogradu tožili, da nočemo s Srbi, da smo izdajalci domovine in ne vemo, kaj še vse! Zdaj, ko smo v vladi, v kateri so tudi Srbi, in nastopamo skupno z radikali, pa smo zopet izdajalci domovine! Pa ustrezite demokratom, če morete, ki so se že naravnost osmešili s to svojo gonjo zoper klerikalnega lintverja in njegova izdajstva.

Zveza s framazoni.

Demokrati silno vpijejo, češ, da smo zvezani s framazoni, to je brezverci, ki so organizirani proti kat. Cerkvi. Ali mislite, da se demokrati bojijo, kaj bo zdaj z našo vero in z našo Cerkvijo in z našim katoliškim narodom, da so tako zoper to zvezo? Nikakor ne. Demokrati se zveze bojijo ravno zaradi tega, ker bodo zdaj srbski framazoni pustili katoliško Slovenijo v miru, ker bodo celo framazoni delovali na to, da se uredi razmerje med našo državo in katoliško Cerkev. To in še marsikaj drugega jezi framazono demokratsko srcece, da skače kakor mlado mače. Nam taka zveza škodovati ne more, ker je bolje, da poleg framazonov vladajo tudi zastopniki katoličanov, kakor pa, da bi vladali sami framazoni!

Med Bogom in hudičem

plava že čisto zmešano glasilo radičevcev. To mu ne gre v glavo, zakaj on dobiva iz vseh župnij enako sporočilo, da so duhovniki povsod, pa vsi brez razlike to nedeljo povedali s prižnice ono znamenito besedo Učeničovo: »Nikdo ne more služiti dvema gospodoma, Bogu in mamoni...« Seveda, on se ne razume toliko na cerkvene reči, da bi vedel to, da morajo po vseh cerkvah brati vsako nedeljo evangelij in da je na tisto volilno nedeljo prišel ravno označeni evangelij. In kjer so duhovniki besedo Gospodovo razložili, so jo gotovo prav razložili, kar kaže posebno razburjena pisava radičevskega lističa, ki tudi ne more služiti

dvema gospodoma, pa Bogu z napadi na Cerkev in duhovnike gotovo ne služi. — Tudi Radič sam se je zelo razglašal zaradi tega in prvo, kar je predlagal v Beogradu, je bilo, da je treba katoliške duhovnike gospodarsko uničiti! — Pa bo zopet prišel in lovil katoličane z besedami: »Hvaljen Isus in Marija!«, pa bo zopet nosil svečo pri Rokovi procesiji, kadar bo treba ljudem nasuti peska v oči. Toda moti se, če misli, da mu bo ta gonja kaj pomagala. Le do golega naj se razkrinka ta politična hinavščina.

Slučajno nimajo milosti vere . . .

Radičevci imajo tudi svojo posebno prosvetno organizacijo. Imenujejo jo »Zvezo lantov in deklet«. Imeli so občni zbor in tam so povedali med drugim tudi to, da oni — združujejo vse, one, ki imajo milost vere in one, ki bi te milosti slučajno ne imeli. — To pa je res izvrstna stavba na »temelju naukov naše Cerkve«. Radovedni smo, kako so te svoje člane in članice sedaj ocenili, kdo ima slučajno milost vere in kdo je slučajno nima. In če združujejo vse skup, kaj nastane iz tega? Ena garjeva ovca 100 zdravih garjeve napravi. Ena gnila jabolka vsem ostalim gnilobo povzroči. Tako je tudi pri ljudeh. Če se oni, ki imajo milost vere, družijo s takimi, ki te milosti nimajo, lahko vedo, kaj jih čaka. S to svojo izjavo so se radičevci najbolj razkrinkali, da jim nikakor ni resno za temelje krščanstva, njim je le za ljudi, ali imajo milost vere, ali je slučajno nima. Zato prav odločno svarimo našo kmetsko mladino pred to novo pastjo. Naša mladina v naša katoliška prosvetna društva!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada ima večino od 315 — 206 glasov. Predno je bilo kako glasovanje v narodni skupščini, so naši nasprotniki še vedno vpili, da sedanja vlada nima večine. Pribičević in Radič sta namreč ponudila Davidoviču, da glasujeta za demokratskega kandidata, ki naj bi bil predsednik narodne skupščine. Mislila sta, da na te limanice bo Davidovič šel, in bo kakega svojega hotel spraviti na predsedniško mesto in ne radikala Periča. No in na prvi seji narodne skupščine dne 6. t. m. so bile volitve. Volilo je 305 poslancev. Za N. Periča jih je glasovalo 206, za Pribičevićevega kandidata pa 90, to je njegovi in Radičevi poslanci. Zdaj pa je bilo — glorijski konec, vlada pa ima dvetretjinsko večino!

Pretep v narodni skupščini. Če bi kdo mislil, da se zna jo samo fantje na vasi pretepavati, bi se celo motil. Tudi nekateri poslanci mislijo, da spada to k njihovim častim. V četrtek so namreč bile volitve v odbor, ki bo določil, kdo je pravzaprav poslanec. Ob priliki teh volitev so se prepirali, ali ima predsednik Perič volilno pravico ali ne. Ta prepir je trajal nad dve uri, končal pa je s pretepom za volilno posodo. Ko je hotel oddati predsednik svojo glasovnico, je skočil k volilni posodi radičevcev dr. Pernar ter jo je z roko pokril. Tudi drugim poslancem ni pustil blizu, da bi volili. Seveda so drugi navahili na njega in čeprav je močen, je konečno moral podležiti krepki roki poslanca Žebota, ki ga je zgrabil ravno v treputku, ko je hotel vse glasovnice raztresiti po dvorani. Za kazen za svoje nekulturno obnašanje je bil zato dr. Pernar izključen od 3 sej iz narodne skupščine.

Verifikacijski odbor, ki potrjuje poslance, če so pravilno izvoljeni, je sestavljen tako: 7 radikalov, 5 demokratov, 2 naša, 4 radičevci, 2 Pribičevićeva, 1 zemljeradnik. Vlada ima v tem odboru 14 in opozicija 7 zastopnikov. Ta odbor bo sklepal tudi o ljubljanskem mandatu, zoper katerega je vložena pritožba. Predsednik odbora je dr. Subotič, tajnik pa dr. Behmen.

Za razčiščenje v demokratski stranki. Zelo neprijetno je demokratskim ministrom v vladi, kadar se čuje, da Davidovič sklepa na drugi strani dogovore z Radičem in Pribičevićem. Izgleda, kakor da bi uganjali hinavščino. Zato so sklenili ti ministri, da zahtevajo od celotnega kluba, da

jih podpira v sodelovanju z radikali in SLS, ali pa, da jim izreče nezaupnico. S to zahtevo se je položaj konečno razčistil z zmago Marinkoviča, ki je v vladi.

Skrb vlade za Slovenijo. Če je vsaj eden naš človek v vladi, se to takoj pozna. Ko smo bili spomladi v vladi, smo izposlovali, da se je dovolil kredit 4.296.000 Din za ceste v Sloveniji. Ko smo šli iz vlade, se kredit ni izplačal. Sedaj pa, ko smo zopet v vladi, se je dovoljeni kredit tudi nakazal. In tako dobimo za naše deželne in okrajne ceste v Sloveniji 4.296.000 Din, kar bo vsaj za prvo silo zaleglo, da se bodo ceste uredile in zboljšale.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Med nami in Bolgarijo

je prišlo do ponovnega nesporazuma. Že smo bili blizu temu, da se obe državi kar najbolj približata, toda prišlo je vmes nekaj, kar je to zblizanje preprečilo. Makedonija, najbolj južni del naše države, je donesla to zapreko. Makedonci silijo pod bolgarsko oblast, v kateri so nekoč bili. Ker se sami ne morejo s silo upreti, pa prihajajo preko meje iz bolgarskih gozdov cele tolpe ljudi, ki potem po Makedoniji ropajo, ubijajo, zažigajo. Naša država seveda tega ne more pripustiti. Bilo je že veliko teh napadov makedonstvujučih, kakor se te organizirane čete imenujejo, toda tega pa še ni bilo kot zadnji čas, ko so pretekli teden ubili generala Kovačevića, poveljnika naše vojske v Štipu. Naša država — to je razumljivo — ne more mirno pripustiti, da bi iz sosedne države prihajale čete, ki bi nam na naši zemlji ubijale našo vojsko in uničevale naše domove. Zato je sklenila zasledovanje teh čet do meje bolgarske. Istočasno pa je zahtevala od bolgarske vlade, da tudi ona razžene te čete na svojem ozemlju. Bolgarska vlada pa pravi, da ni odgovorna za to, če se te čete skrivajo po bolgarskih gozdovih in da sama nima moči jih razgnati, ker nima vojske. Spor pride najbrž pred Društvo narodov. Krvavega spopada se ni bati, če tudi si ga želi — Italija, ki bi v tem slučaju seveda nastopila zoper našo državo.

Nad Italijo se bo to še maščevalo. Naši ljudje v Italiji trpe najhujša preganjanja. Fašizem jim počasi uničuje vse. Vzel jim je šolo, vzel jim je društva, vzel jim je časopise in knjige, jemlje jim zdaj tudi gospodarske ustanove in druge. Do golega hoče fašizem izropati našega človeka. — Poleg tega pa ruje Italija, kjer more, zoper našo državo. Tudi v sporu z Bolgarijo dela zoper nas in kdo ve, če ravno ona ne podpira tistih tolp, ki prihajajo zopet v Makedonijo, ker so opremljene z najmodernejšim orožjem.

Med Francijo in Rusijo razmerje še nikakor ni urejeno. Ker zahteva Francija brezpogojno, da ruski poslanik Rakovski odide, ko preveč deluje v zvezi s komunisti v Franciji. Rusija ga seveda težko žrtvuje.

Na Češkem so dne 17. t. m. občinske volitve. Dasi so tudi tam te volitve važne predvsem za gospodarstvo v občinah, jih vendar vse stranke smatrajo za strogo politično zadevo ter bodo tudi po izidu teh volitev cenili moč posameznih političnih strank. — Češko je obiskal francoski trgovski minister, ker bo dobila Češka večje posojilo. — Češka odda svoje železnice v zasebne roke, najbrž družbi, ki se bo pogajala tudi z našo državo v isti zadevi.

Sredozemski blok, zveza držav na Balkanu in še druge zveze se pojavljajo v meddržavnem političnem življenju, ker države uvidevajo, kako zelo pametno je, če se naslonijo druga na drugo in ne, da so tako zaplankane in sovražne med seboj.

Revolucija v Mehiki je znova zadivjala. Točnih poročil ni, ker Calles, ta odpadnik in krvnik katoliškega ljudstva, ne pošilja v svet resničnih poročil, drugače pa je meja popolnoma zaprta. Res je le, da so se organizirale čete, ki so pod vodstvom dobrih generalov hotele streti moč tega človeka. Poročila pa pravijo, da sta dva generala teh čet že umorjena in da je revolucija zatrta. Če tudi katoličani neposredno ne vodijo te revolucije, vendar bi za Mehiko bilo dobro, da bi se strla moč vladajočih brezvercev, ki so v

ga je nemo pozdravil, potem pa se je sklonil pri mizi in nadaljeval delo.

Nekoliko pozneje je profesor prišel iz svoje sobe.

— No, prijatelj Mutsuhito, kako daleč ste? — si je zadovoljno mel roke. — Orjeta ono visoko matematiko, ko kak orjak trdo ledino . . .

Mutsuhito Dsain je molčal.

— Ne posreči se mi, — je potem iztisnil skoz stisnjene zobe.

— Kako to? — se je smejal stari znanstvenik. — To je vam igrača . . .

Pogledal je stolpe številik; čelo je nabral in z enim pogledom je preletel celo številčno polje.

— Kaj je to? — si je popravil špegle. — Kaj delate? — je začuden gledal asistenta. — Ves obrazec je napačen! Glejte . . . glejte . . . glejte . . . — je podčrtal drugo za drugim.

Mutsuhito Dsain je stal s povešeno glavo.

— Kaj vam je? — ga je gledal profesor Brinkley začuden. — Neverjetno! Ali tako hočete sestaviti električni zrakoplov?

— Bolan sem — je mrmral malodušno.

Stari znanstvenik je osupnil.

— Kaj vam je? — je vprašal nemirno.

Mutsuhito Dsain je molčal.

— Recite, prijatelj, povejte odkrito — je vstal profesor Brinkley. — Res ste blede — mi je gledal v lice — in če prav vidim, ste nekoliko shušjali. Kaj vas boli?

Čelo maldega znanstvenika je bilo potno.

— Vi imate vročino! Hodite, popeljem vas na vaš stan, takoj pokličemo zdravnika . . .

— Hvala — je spoštljivo odvrnil Mutsuhito Dsain — organizem je v redu . . .

— Nemogoče! Ali pa morda kaka duševna potrtost?

Japonec je trmasto molčal.

— Kaj vam je — ga je nežno dalje izpraševal. — Bojim se radi vas — ga je za roko prijel. — No, hodite z mano in mi povejte — ga je peljal proti svoji sobi. — Nekaj skrivate pred menoj . . .

Mutsuhito Dsain mu je obotavljaje sledil.

— Vedeti hočem — je zaprl vrata Brinkley. — Jaz sem vaš očetovski prijatelj in imam pravico do tega . . . Materijalna skrb?

— Ne — je odgovoril.

— Nego kaj?

Dobrohotni obraz se mu nenadoma zjasnil.

— Razumem — je pokimal s priznanjem. — Domo-tožje . . .

Mutsuhito Dsain se je obotavljajal.

— Hrepenim po domovini, toda . . .

— Pojdite torej domov! En skok. Par tednov počitka vam ne bo škodovalo. Potem pa tem boljše . . .

— Ne morem iti — je zmedlo momljajal.

— Kako ne bi mogli iti! Dobite dopust.

— Ne morem . . .

— Kako? — so se mu razkolačile oči. — Koga vruga? Tiho je skimal.

— Ali ste zaljubljeni?

Mutsuhito Dsainov obraz je zarudel, potem pa je kri izginila iz njega. Skoraj uničen je stal pred profesorjem.

— Da — je mirno pritrnil.

Stari gospod se je veselo smejal.

— Prijatelj, to ni veselota! Priznam, svoj čas sem tudi jaz padel preko tega. To je tako ko ovčja garja . . . Ali morda bolj resen slučaj?

Japonec je brez besede prikimal.

— In ako nisem nadležen, ali je lepa dama?

— Krasna . . .

— Blondinka? — ga je šaljivo izpraševal.

— Rujava . . .

— Seveda — je kimal prizanesljivo. — Oh, srečna mladost! Tako že razumem oni obrazec — je meril na zapiske. — Tako krasno oslarijo naredi le zaljubljen človek!

Obrisal je očala in se dalje šaljil.

— Da. V japonskem delu sem videl mnogo ljubkih in ličnih žensk.

Mutsuhito Dsainu se je zopet vrnila prisotnost duha.

— Ni Japonka — je pripomnil tiho.

— Aha! Še bolj zanimivo. In vrača ljubezen?

— Ne verjamem — je otemnel rumeni obraz.

— To je že hudo. Morda . . . oprostite . . . izpovejte vse . . . Morda vam bom kot starejši in izkušenejši mož s kakim svetom na pomoč. Kje ste se spoznali z damo?

Mutsuhito Dsain ga je odkrito pogledal.

— V vaši hiši.

Brinkley je debelo gledal.

— Ali? In ako smem vedeti . . . Kdo je dama?

Vaša hčerka.

Brinkleyjeve očale so padla na tla.

— Alice?

— Da — je odprl dušo.

Poteze na obrazu so mu skoraj otrple, po mali postavi se je razlil leden mir, le ustnice so se gibale.

— Ljubim jo — je izjavil odločno.

— Ne—mo—go—če . . .

— Zakaj?

— Ker . . .

— Sem Japonec?

Znanstvenik se je zavedel.

— Bog varuj! Menda vendar ne mislite, da med človekom in človekom delam tako razliko . . . Celo, ako je o vas govor! A vendar . . .

— Razumem — je prikimal Mutsuhito Dsain s trpkim smehom.

Znanstvenik ga je pogledal in na obrazu mu je zaigralo neko sočutje.

— Rad bi bil, da bi me v resnici razumeli . . . Vaša izjava me je res presenetila, toda saj sem oče in ta trenutek . . . Alice je edina hčerka . . . Mr. Mutsuhito Dsain, kak namen imate?

Japonecovo oko se je zarisilo.

— Rad bi zaprosil za roko gospodične!

Dolga pavza. — Ko da so retorte prisuškovale. —

Profesor je sklonil sivo glavo in se globoko zamislil.

Potem si je počasi nataknil na nos očala.

Dalje prihodnjč.

svojem sovražstvu do krščanstva v tej katoliški deželi sklenili zbrisati vsako sled katolištva.

Kaj je novega v Beogradu?

Novoizvoljeni poslanci smo se zbrali k prvi seji v Beogradu v sredo, dne 5. oktobra. Opazili smo, da so prišli po večini novi možje v skupščino. Med najmočnejšo stranko, pri radikalih, smo videli več kot polovico novih, neznanih obrazov. Pri volitvah so propadli skoro vsi takezvani Pašičevci. Sploh je bilo pri teh volitvah med ljudstvom mnenje, da tiste politike, ki so vsa leta delovali na škodo države in ljudstva, ne smejo več poslati v parlament. Celo prejšnji predsednik narodne skupščine Pašičevac Marko Trifković, ki ni bil poseben prijatelj Slovencev, je propadel. Tudi Radič nima niti eno tretjino prejšnjih poslancev v sedanjih skupščini. Vsakega, ki je imel svoje mišljenje in ni soglašal z nesmiselnimi in pijano Radičevo politiko, je vrgel Radič ven in si je izbral po večini take, ki mu znajo dobro kimati. Davidovičeva stranka je prišla v novo skupščino še enkrat tako močna, kakor je bila poprej. Tudi Davidovič ima večinoma nove ljudi. Nemci, ki so narasli za enega poslanca, so vsi stari, ravno tako tudi muslimani (Turki) iz Bosne, kateri pa so Radiču pri volitvah odtrgali tri poslance. Naš klub ima enega poslanca več kot poprej; dobili smo namreč enega v južni Dalmaciji, ki pripada naši ljudski stranki. To je poslanec Štefan Barič, predsednik hrvatske ljudske stranke. Od slovenskih poslancev sta nova samo Ivan Jerič iz Murske Sobote in Jakob Vrečko iz Ponikve. Vsi drugi stari poslanci so tudi tokrat bili izvoljeni, — znamenje, da je ljudstvo v Sloveniji zaupalo svojim zaupnikom. Edina nova stranka v skupščini so rdeči socialdemokrati, ki pa imajo v celem parlamentu samo enega poslanca. To je uradnik mariborske bolniške blagajne Petljan. Med 315 poslanci bo njegov glas vpitje v puščavi, ker se na njegovo besedo nihče oziral ne bo.

Najmočnejša stranka v parlamentu, radikalni, so se vsedli v zborovalni dvorani na desno stran, mi Slovenci smo poleg njih v sredini, zraven nas sedijo Nemci in levo od Nemcev Davidovičevi demokrati poslanci. Radič se je vsedel s svojimi v sredini pred nami. Sam Radič sedi v 1. klopi. Mož je tako kratkoviden, da ga mora vedno kdo voditi z roko. Samostojni demokrati, ki so od zadnjih volitev 1 poslanca zgrubili, sedijo na skrajni levici, za njimi pa srbski zemljoradniki (kmetje) 8 po številu. Zraven njih in samostojnih demokratov se je vsedel edini socialist Petljan.

Naša vladna večina šteje 219 poslancev. V tej večini so radikali (113), Davidovičevci (79), Jugoslovanski klub (21), in Nemci (6). Če ostane ta večina skupaj, je to tako močna fronta, da vse čivkanje žalostnih in tepenih samostojnih demokratov in Radiča ne bo nič pomagalo.

Prva seja je bila zelo burna. Radičevci, samostojni demokrati in zemljoradniki so tako vrešali, da je bila zbornica podobna pravemu Babilonu. Hoteli so s kričanjem prepričati sejo, a so bili prestabi.

Ravno tako kot prvi dan, so silno kričali Radičevci in njih najnovejši zavezniki samostojni demokrati drugi dan. Volili smo odbor, kateri ima pregledati, ali so bili vsi poslanci pravilno izvoljeni ali ne. Radičevci niso pustili voliti predsednika, dasiravno ima za to pravico. Radičevac dr. Pernar je raztrgal glasovnice, ki jih je oddal predsednik dr. Perič. Nastala je strašna rabuka. Vse je hitelo k predsedniški mizi. Dr. Pernar je zgrabil za skrinjico, v kateri so bile glasovnice, očitno z namenom, iste uničiti. V tem momentu ga je zgrabil prav krepko naš poslanec Žebot in ga je tako stisnil, da se niti ganiti ni mogel. S tem se je prepričala namera Radičevcev, da bi onemogočili štetje glasov. Dr. Pernarja in še enega njegovih pomagačev pa je narodna skupščina obsodila za njuno prostaško vedenje s tem, da sta bila izključena od treh sej. Sam Štefan Radič je divjal, kakor bi bil obseden in je zmerjal na vse strani. Zalostno za Hrvate, da imajo take voditelje!

Od petka naprej ima seja takozvani verifikacijski od-

bor, kateri ima nalogo, da pregleda vse volilne spise in se prepriča, ali so se volitve vršile povsod v redu ali ne. Naša stranka se je pritožila proti izvolitvi znanega Ureka, kateri je bil pred leti obsojen na več mesecev zapora radi izsiljevanja. Urek se je tedaj izgovarjal, da ni popolnoma pri zdravi pameti in radi tega ne odgovarja za vsa svoja dejanja. Celo zdravnik so mu dali tako spričevalo, da iz njega sledi, da pri njem nekaj ni v redu. Kako more tak človek potem biti poslanec! Ravno tako je pritožba tudi proti ljubljanskemu poslancu Kramerju, ker so v Ljubljani samostojni demokrati goljufali pri volitvah in so celo za mrtve volili. Na ta način so dobili skromno večino 20 glasov. Izvolitev vseh poslancev SLS pa je odbor potrdil, ker se je prepričal, da so pravilno izvoljeni.

V sredo ali četrtek se bodo seje nadaljevale in skupščina bo potrdila ali pa razveljavila nekatere nepravilno izvoljene poslance. Gotovo bo zopet zelo burno, ker Radiča in Pribičeviča silno pika, ker ju nihče ne mara v vlado in morata čakati zunaj za plotom.

Po 20. oktobru se bo začelo redno delo. Poslanci bodo ostali več mesecev pri sejah v Beogradu, kjer se bode razpravljalo o novem proračunu in raznih potrebnih spremembah glede zakonov in državne uprave.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico se vršijo.

Zadnjič smo poročali, da so bila še v teku pogajanja, ali se bo dosegel sporazum za enotno listo pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. V industrijskem odseku se je sporazum dosegel, v trgovskem in obrtnem pa ne in to po krivdi samostojnih demokratov, ki upajo, da bodo z goljufijami ter z lovom za glasovnicami dobili zbornico zopet v roke.

Že iz tega, da so se pogajanja zaradi samostojnih demokratov razbila, je možno spoznati, kako zelo se naši nasprotniki trudijo, da bi dobili trgovsko zbornico v svoje roke. Slovenski trgovec in obrtnik pa ve, da bi bila zanj to največja nesreča, saj bi vladali v zbornici tisti ljudje, ki so upropastili dozdaj že veliko gospodarskih zavodov in gospodarsko uničili veliko število trgovcev in obrtnikov. Važno je torej, da vsak trgovec in obrtnik ve, kako voli, da bo prav volil.

Vsak upravičenec bo dobil od volilne komisije glasovnico in izkaznico z ovitki. Da bo volitev veljavna, je potrebno, da se odda glasovnica, na kateri je zapisana ali prilepljena kandidatna lista, v zaprti kuverti obenem z izkaznico volilnemu odboru, ali pa se odda na pošti priporočeno vsaj do dne 30. oktobra t. l. V ovoju za glasovnico ne sme biti razven glasovnice ničesar drugega, izkaznica se priloži že zaprti kuverti, v kateri je glasovnica, to vse skupaj pa se odda v drugi kuverti. Glasovati se sme samo za potrjeno kandidatno listo, katero bomo pravočasno objavili.

To je torej način volitve. Treba pa je zdaj opozoriti na to, da bodo naši politični nasprotniki šli od trgovca do trgovca in od obrtnika do obrtnika ter bodo glasovnice pobirali ter jih po svoje priredili. Zbiranje glasovnic sicer ni prepovedano. Toda odločno svetujemo, da naši trgovci in obrtniki ne odstopijo svojih glasovnic drugemu kot samo našemu človeku, če že oddajo glasovnico drugemu v izpiznitem!

Resna beseda trgovcem in obrtnikom!

Ze zadnjič smo pripomnili, da želimo najboljšega razmerja med kmetjskim ljudstvom in med trgovskim ter obrtnim stanom. Prav pa je, da se to tudi ob kakih prilikah pokaže. Velikanska večina kmetjskega ljudstva je v taboru SLS. Po večini se trgovci in obrtniki ne izpostavljajo preveč v političnem življenju, vendar je prav, če naši ljudje vedo: ta trgovec ali obrtnik ni zoper nas. Zato svetujemo, da uporabite to priliko ter svoje glasovnice opremite le z našo kandidatno listo, ali pa, da vse skupaj izročite naši organi-

zaciji, ki vam bo ustregla ter pomagala pravilno izpolniti glasovnico. Po vsej Sloveniji bomo natanko gledali, kdo je z nami in kdo je zoper nas! Mislimo pa, da so danes tudi trgovci in obrtniki izpregledali dovolj jasno sliko gospodarskega položaja ter ne bodo dali zaupanja liberalni kandidatni listi, ker tega zaupanja ne zasluži!

Našim krajevnim organizacijam!

Prosimo vas, da storite vse, kar je v vaši moči, da bodo trgovci in obrtniki v vašem delokrogu glasovali pravilno in za pravo kandidatno listo! Bodite pozorni na nasprotne, ki imajo nalašč v to plačane agente, kateri se bodo z vsilo silo zagnali za glasovnicami, da bi jih polovili. Že zdaj opozorite trgovce in obrtnike na to, da tem agentom ne nasedajo ter storite vse, da jim vi sami pomagate izvršiti pravilno glasovanje.

Za poštenost in pravice trgovskega in obrtnega stanu gre in za to, da se vse uničujoča SDS odrine od te abornice, torej na pazno in odločno delo!

Kaj je novega?

Iz delovanja mariborskega oblastnega odbora. Obširno se je poročalo glede nakupa mariborskega sanatorija od strani oblastnega odbora in o spremembi tega zavoda v prepotrebno porodnišnico. Nakup sanatorija je javil oblastni odbor zdravstvenemu ministru in to je odobrilo ta korak in s tem je cela zadeva tudi glede najvišjega mesta končno veljavna. Bolnišnice v mariborski oblasti so doslej le deloma pod oblastnim odborom in to predvsem z ozirom na upravo. Zdravstveni oddelek pri oblastnem odboru rešuje prošnje glede podaljšanja zdravljenja itd. Tekom tega meseca bo končan popolen prevzem bolnic od strani odbora in se bo izvršil obenem tudi temeljit pregled zavodov.

Mariborski oblastni odbor za popravo po zadnji povodnji poškodovanih cest. Šef oblastnega gradbenega oddelka g. inženjer Fišer se je vrnil z ogleda škode po povodnji na cestah v slovenjegraškem okraju. Zadnja povodenj je napravila največ škode v Mislinjski dolini, kjer Mislinja naravnost vpije po regulaciji. Za najnujnejša regulacijska dela ter popravila poškodb, katere je napravila Mislinja, je odobril oblastni odbor kredit 300.000 Din. Okrajni zastop Slovenjgradec je že tudi potrošil ravno za Mislinjsko dolino 600.000 Din. Z omenjenima vsotama se bo letos pri Mislinji popravilo le toliko, da se bodo preprečile jesenske in spomladanske povodnji. V resnici bi bilo potrebno več milijonov, da bi se Mislinja zregulirala in odstranile nevarnosti, ki ogrožajo ob času povodnji celo dolino. Gosp. inženjer Fišer se je ogledal čestne poškodbe v dolini Velunja, katere je povzročil narasli potok Velinja. Resnična škoda v tej dolini znaša 30.000 Din, oblastni odbor je že nakazal takoj kot prvo pomoč 5000 Din. Precej škode je napravil še potok Suhodošnica, ki je pritok Mislinje in je močno razdril cestno zvezo Sv. Jedert—Vrbje. Oblastni odbor je nakazal za popravo te ceste 7000 Din. — Oblastni odbor se je moral pri razdelitvi prvih denarnih podpor letos ozirati predvsem na slovenjgraški okraj, ker sta trpela ta dva največ radi povodnji in sta bila izmed vseh okrajev mariborske oblasti najbolj potrebna denarne podpore.

Otvoritev železniškega postajališča Cirknica. Za gospodarski napredek navdušeni možje v občini Cirknica nad Mariborom so pred nekaterimi leti sklenili postaviti med postajama Pesnica in Št. Ilj novo železniško postajališče. Od Pesnice do Št. Ilje je približno 10 km. Odboru se je posrečilo, da je v letošnjem letu postavil ravno v sredini črte med Pesnico in Št. Iljem postajališče za promet s potniki. Na čelu odbora je stal delavni in spoštovani župan g. Ivan Vioman. Posrečilo se je njemu in njegovim tovarišem, da so v kratkem času zbrali med prebivalstvom gradbeno gradivo in tudi toliko denarnih sredstev, da se je z gradbo lahko letos začelo. Železniško ravnateljstvo, politična oblast in naši poslanci so šli odboru na roko in tako se je posrečilo spraviti zgradbo pod streho. Ljudje so po-

Naša društva.

Dekliška Marijina družba v Mariboru vprizori igro: »Junaška deklica« (Ivana d'Are) v nedeljo, dne 16. okt., točno ob 5. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma.

Slivnica pri Mariboru. Bralno in izobraževalno društvo slivniško proslavi 20 letnico obstoja in dela v nedeljo, dne 16. oktobra. Sodelujejo: Katoliška omladina iz Maribora in sosedna društva. Prijavljenih je že precej društev zlasti iz severne okolice Maribora. Zeleti bi bilo, da se udeleže tudi druga društva.

Sreča te išče, um ti je dan. Tako kliče danes prosvetno društvo v Rušah prijateljem društvenega dela. V nedeljo, dne 16. oktobra priredi namreč ob 3. uri popoldne v prostorih Novakove restavracije veliko tombolo s 400 bogatimi dobitki. Največji dobitek je lepa molzna krava, drugi cel voz lepih drv, potem sadje, vino, malinovec, lepe knjige itd. — vse samo za 5 Din, toliko namreč stane kartica za tombolo! Pridite, ne bo vam žal!

Sv. Barbara v Halozah. Slov. katoliško izobraževalno društvo obišče dne 16. oktobra 1927 svojega bivšega voditelja č. g. Verbanjšaka. Zato mu poklanja in priredi ta dan po večernicah v Društvenem domu na Hajdinu Moliere: »Scapinove zvijače« in burko »Luknja v namiznem prtu«. Obe igri sta polni smeha in humorja, zato prijatelji ne zamudite te prilike. Vstopnina po navadi. K obilnemu obisku vabi domačine in vse okoličane društveni odbor. Na svidenje na Hajdinu! Predstava bude pri vsakem vremenu. Bog živi!

Sv. Jurij ob Taboru. Naš Orel priredi v nedeljo, dne 16. t. m., na Kvedrovem v Ojstriški vasi igro »Sin« v štirih dejanjih. Po igri vrtna veselica z bogatim srečolovom. Čisti dobiček je namenjen za izpopolnitev domače knjižnice. Vsi prisrčno vabljeni!

Januš Golec:

Usoda prepitanega purana.

Reja puranov je še danes v polnem cvetu po celem hrvatskem Zagorju ter štajerski Sotelski dolini. Smelo trdim, da ni v krajih ob Solti količkaj pomembnega gruntar-

ja, ki si ne bi privoščil za praznike puranove pečenke. Pitan ter pečen puran s pravim kislim zeljem je res — nebeška jed!

Pri moji rojstni hiši so redili že od nekdanj purane. Je velika sitnoba in zahteva precej dela, predno se posreči, zvaljeno purče dvigniti v kočijo vozečega purana. Purja skrb je bila pri nas na ramah stare dekle Roze, stara mati je vodila le nadzorstvo. Za vsake praznike so odbrali babica največjega purana in tega je Roza pitala, da se je odebelil in mu je postalo meso bolj mehko slastno.

Kot otrok in posebno še v mlajših dijaških letih sem ogledoval bogzna kolikokrat po puranje pitanje, ki je pravo mučenje živadi. Zgodaj zjutraj je zobal za zakolj odločeni puran sam zrnje, kolikor mu je dišalo. Nato ga je pograbila Roza. Sedla je na nizko pručico, žival med noge, nategnila jej je vrat, na stečaj odprla kljun in sedaj je pričelo nasilno pitanje. V na široko odprti kljun so romala cela prgišča kuhane koruze, koje požiranje je pospeševala Roza s kazalcem. Ko je že začel puran gledati bolj debelo, je prekinila krmiljenje v toliko, da si je opomogel reva nekoliko za sapo. Za koruzo je prišla na vrsto v cmoke posvalkana moka. Cmoke je namakala dekla v mleko, da so bolj naglo polzeli po grlu. Pitanje je bilo končano s par celimi orehi, ki so morali v puranovo puto radi boljše prebave. Tako naphana žival je bila po pitanju v nekaki omotici in se je opotekala. Ker je bila puta preveč polna, je vlekle purana pri stopicanju naprej, da je korecal le s težavo. Radi prenasičenja je nesla Roza ubogega trpina kam v hlev ali za plot na mirno mesto, da se je odpočil in prebavil toliko od preobilne hrane, da je lahko hodil po koncu. Pitanje se je stopnjevalo in sicer tako, da je porivala dekla v presledkih v krof vedno več od zgoraj imenovane hrane. Nasilno odebelenje je trpelo po več tednov. Oni praznični dan, ko je borbotal puran kot pečenka na mizi, je žela Roza posebno pohvalo. Stara mati so jej odrezali v nagrado najboljši kos.

Bil sem drugogimnazijec na božičnih počitnicah. Snega je bilo tisto zimo dovolj in radi zime je opravljala Roza posel pitanja v kuhinji. Za Božič in Štefanov dan obsojeni puran je bil velik in že tako opitan, da je več počival nego šetal po dvorišču.

Par dni pred izvršitvijo smrtnih obsodbe je prijokala Roza k stari materi in jim tožila, da se danes puran sploh ne dvigne na noge. Za plotom si hladi polno puto v snegu, gleda milo v zrak in odpira bolesto kljun. Ogled od strani babice je ugotovil, da je žival prepitana, kar končava s — smrtjo. Ako se prenasičenemu puranu ne odpomore, bode poginil, to je držalo kot Amen v Očenašu. Vse ženske pri hiši so obstopile bolnika in ga omilovale v strahu, ker bi znale ostati za božične praznike brez najboljših pečenke. Po posvetovanju semtertja se je očehala Globočka Jera desno dlan ob lednja, si nategnila škrica na ruti ter modrovala:

»Bibičevi Bari še ni poginila nobena perut. Ona zna oteti smrti še nežnega piščanca, kaj bi prepitanega purana ne!

Bibička je morala s hriba na naše dvorišče za plot, kjer je še vedno salil puran in prosil s pogostim trepanjem z očmi odpomoči. Ugotovitev bolezn izpod Barinega jezika se je tudi glasila v prepitanje. V tem slučaju je edina rešitev — nož. Ne smete misliti, da je zahtevala kurja zdravnica puranovo glavo, ampak narekovala je najnujnejšo potrebo — operacije.

Globočka Jera, ki je bila najmočnejša med domačim ženskim spolom in na najbolj visokih nogah, purana za obe peruti in z njim proti svinjskemu hlevu, kjer je bilo bolj proti luči. Jera je vzela bolnika med noge, ga prijela močno za peruti, Bibička je pokleknila pred prenapeto put, ostale ženske so se razvrstile v polkrogu. Da ne bi trpel reva bolna preveč bolečine, je zahtevala Bara od stare matere skodelico z vinskim žganjem in kunj. Capo je namakala stara Roza v žganje in univala puranovo glavo. Bibička je popukala perje na puti in privlekla iz žepa navaden pipec, pri nas pravijo nožiču: lovrek. Hotela je prerezati kožo, a ni šlo, ker je bilo rezilo preveč topo. Odbrzela je k brusu in še jaz sem moral vrteti brusni kamen. Ko je bila ostrina preizkušena na nohtu ročnega palca, je zopet klečala zdravnica pred puranom. Potegnila je na dolgo po koži, ki se je potegnila narazen in se je prikazal špeh. Babnice se kar načuditi niso mogle, kako debela je žival in kako škoda bi je bilo, ko bi bila poginila brez rešilne roke. Ko je bilo špehove presejce dovolj, je zasadila Bara lovrek v kožo obolele pute in jo razparala po dol-